

Sygn. akt II CO 274/20

POSTANOWIENIE

Dnia 26 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

w sprawie z powództwa A. B.
przeciwko P. B.
o rozwód, sygn. akt X RC (...)
na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 26 kwietnia 2021 r.,
na skutek przedstawienia przez Sąd Okręgowy w S.
wniosku o oznaczenie Sądu właściwego do rozpoznania sprawy,

**odmawia oznaczenia sądu, przed który należy wytoczyć
powództwo.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 26 listopada 2020 r. Sąd Okręgowy w S. zwrócił się do Sądu Najwyższego o oznaczenie sądu właściwego do rozpoznania sprawy z powództwa A. B. przeciwko P. B. o rozwód. W uzasadnieniu wskazano, iż oboje małżonkowie posiadają obywatelstwo polskie i od kilku lat zamieszkują za granicą.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 45 § 1 k.p.c., jeżeli na podstawie przepisów kodeksu nie można w świetle okoliczności sprawy ustalić właściwości miejscowej, Sąd Najwyższy oznaczy sąd, przed który należy wytoczyć powództwo. W aktualnym stanie prawnym o oznaczenie sądu,

przed który należy wytoczyć powództwo, występuje sąd, do którego wpłynął pozew (art. 45 § 2 k.p.c.). Aktualne pozostaje stanowisko orzecznictwa, zgodnie z którym wykazane muszą być przyczyny uzasadniające oznaczenie sądu na podstawie art. 45 k.p.c. W przeciwnym razie Sąd Najwyższy odmawia oznaczenia sądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 29 maja 2018 r., III CO 56/18, niepublikowane).

Z uzasadnienia pozwu wynika, iż Powódka A. B. na chwilę jego złożenia przebywała w Polsce. Natomiast na rozprawie 25 listopada 2020 r. oświadczyła, iż w dacie złożenia pozwu mieszkała w Niemczech. Zgodnie z art. 15 § 1 k.p.c. sąd właściwy w chwili wniesienia pozwu pozostaje właściwy aż do ukończenia postępowania, choćby podstawy właściwości zmieniły się w toku sprawy. Ponadto w świetle art. 41 k.p.c. konieczne w sprawie jest ustalenie okoliczności związanych nie tylko z miejscem zamieszkania, ale również ze zwykłym pobytem stron. Nie można przy tym podzielić stanowiska, zgodnie z którym na gruncie art. 41 k.p.c. pojęcie „ostatnie miejsce zamieszkania” dotyczy miejsca, w którym małżonkowie razem przebywali (zamieszkiwali), niezależnie od tego, czy miało ono miejsce na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, czy w innym państwie. Przepis ten bowiem odwołuje się do terminologii i instytucji prawnej unormowanej w prawie polskim (*domicilium*, art. 25-28 k.c.), a w konsekwencji pojęcie „miejsce zamieszkania” odnosi się do miejsca położonego w Polsce.

W niniejszej sprawie wobec braku definitywnego ustalenia przez Sąd Okręgowy w S., czy ziszczone zostały przesłanki z powyższego przepisu należało odmówić oznaczenia sądu, przed który należy wytoczyć powództwo.

ke